Türkiye
Kimya-İş

KİMYA-İŞ 1956
DİSK ve ICF üyesi

TÜRKİYE KİMYA SANAYİİ İŞÇİLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANI

T.C. YARGITAY 9. HUKUK DAİRESİNİN KARARI:

kimya işkolunda petrol-iş yetkili değildir

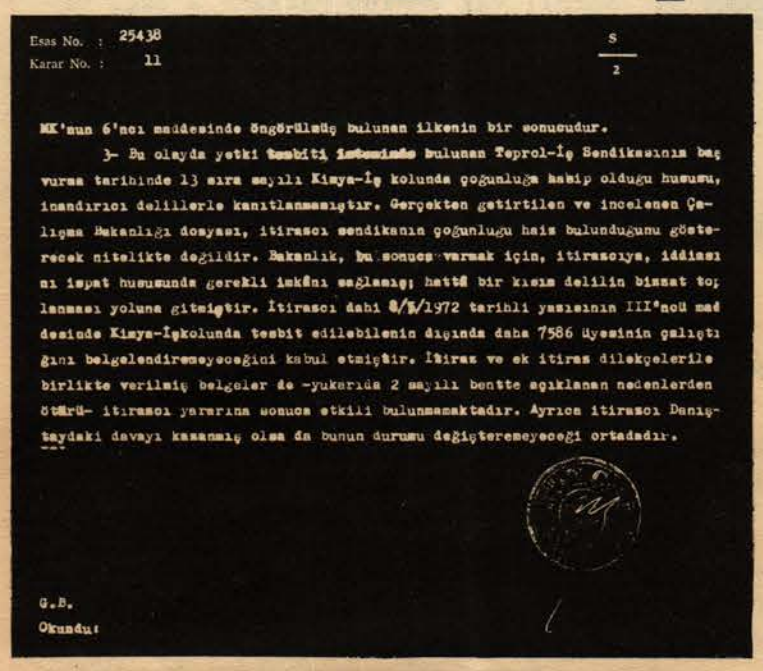

Esas No. : 2543B
Karar No. : 11

S
2

MK'nun 6'ncı maddesinde öngörülmüş bulunan ilkenin bir sonucudur.

3- Bu olayda yetki tesbiti istemnde bulunan Teprol-İş Sendikasının baş vurma tarihinde 13 sıra sayılı Kimya-İş kolunda çoğunluğa sahip olduğu hususu, inandırıcı delillerle kanıtlanmamıştır. Gerçekten getirtilen ve incelenen Çalışma Bakanlığı dosyası, itirazcı sendikanın çoğunluğu haiz bulunduğunu gösterecek nitelikte değildir. Bakanlık, bu sonuca varmak için, itirazcıya, iddiasını ispat hususunda gerekli imkânı sağlamış; hattâ bir kısım delilin bizzat toplanması yoluna gitmiştir. İtirazcı dahi 8/5/1972 tarihli yazısının III'ncü maddesinde Kimya-İşkolunda tesbit edilebilenin dışında daha 7586 üyesinin çalıştığını belgelendiremeyeceğini kabul etmiştir. İtiraz ve ek itiraz dilekçeleri ile birlikte verilmiş belgeler de -yukarıda 2 sayılı bentte açıklanan nedenlerden ötürü- itirazcı yararına sonuca etkili bulunmamaktadır. Ayrıca itirazcı Danıştaydaki davayı kazanmış olsa da bunun durumu değiştiremeyeceği ortadadır.

G.B.
Okundu:

Petrol - İş Sendikası'nın işkolu yetkisini Çalışma Bakanlığının 1972/5 sayılı kararı ile kaybettiğini geçen sayımızda belgelerle açıklamıştık.

Petrol-İş'in Çalışma Bakanlığına gönderdiği üye listeleri baştan aşağı şişirme ve yalanlarla dolu iken, Petrol-İş büyük bir pervasızlıkla bu kararın değiştirilmesi için Yargıtaya başvurdu.

Meseleyi enine boyuna inceleyen Yargıtay 9.Hukuk Dairesi, Petrol-İş'in itirazını kabul etmeyerek Petrol-İş'in kimya işkolunda yetkili olmadığını tasdik etti. İddiasını ispat etmesi için Petrol - İş'e her türlü imkân tanıyan Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, Petrol-İş'in sahtekarlığını, yalancılığını şöyle belgeledi:

"Bu olayda yetki tesbiti isteminde bulunan Petrol-İş Sendikasının başvurma tarihinde 13 sıra sayılı Kimya İşkolunda çoğunluğa sahip olduğu hususu, inandırıcı delillerle kanıtlanmamıştır. Gerçekten getirtilen ve incelenen Çalışma Bakanlığı dosyası, itirazcı sendikanın çoğunluğu haiz bulunduğunu gösterecek nitelikte değildir.Bakanlık, busonuca varmak için, itirazcıya, iddiasını ispat hususunda gerekli imkânı sağlamış; nattâ bir kısım delilin bizzat toplanması yoluna gitmiştir. İtirazcı dahi (Petrol-İş) 8/5/1972 tarihli yazısının III.ncü maddesinde Kimya İşkolunda tespit edilebilinenin dışında daha 7586 üyesinin çalıştığını belgelendiremeyeceğini kabul etmiştir."

Petrol-İş'in sahtekârlığının resmi belgelerle ispat edilmesi,Petrol-İş üyeleri arasında bile büyük infial uyandırmıştır. Bütün bu yetkili

mercilerin kararlarına rağmen Petrol İş daha da, sağda solda kimya işkolunda tek yetkili sendika olduğunu iddia ederek işçileri kandırmaya çalışmakta ve gülünç duruma düşmektedir.

Yalova'da kurulu AKSA işyerinde patronların himayesinde sarı sendikacılık yapmak isterken suçüstü yakalanan Petrol-İş, Milangaz işyerinde de işçilerin haklarını patronlara peşkeş çekmektedir. Milangaz'da patronlar birinci yılın ücret artışlarını vermemiş,fabrikadan işçi çıkarmaya başladıklarında biriken bu paraları kıdem tazminatı olarak ödemişlerdir. Bu üçkağıtlar yapılırken, Petrol - İş patronların yanında yer almıştır.

Öte yandan egemen çevrelerin desteği ile yetki alıp Pil ve Bataryа Sanayii A.Ş.'nde (Berec) sözleşme yapan Petrol-İş, Berec işçilerine ihanet etmiştir. Son iki ay içinde Berec'den 200'e yakın işçi atılmış, fakat Petrol-İş işçi atılmasını durduracak en ufak bir çaba sarfetmemiştir.Sendikamız Petrol-İş'den dert yanan işçiler ile dolup taşmaktadır.

Patronların karşısında ezilip büzülen Petrol-İş yetkilileri şimdilik kurtuluşu "sosyal demokrat" lafazanlıkta görmekte ve sağa - sola yalpalayarak patronların desteğini aramaktadırlar. Ama, yanlış hesap Bağdat'tan döner misali,Petrol-İş'in yalancılığını ve ihanetlerini gören işçiler,Petrol-İş'i birer birer terketmektedirler.

ATOM BOYA VE SELVER'DE SÖZLEŞME İMZALANDI

Kimya-İş Toplu Sözleşme Bürosu, geçtiğimiz ay içinde Selver Kollektif Şti.ile yapmakta olduğu toplu sözleşme görüşmelerini bitirmiş ve sözleşmeyi imzalamıştır. Yapılan sözleşmeye göre, Selver işçileri kıdemlerine göre 1.yıl saat başına 100, 125, 140 kuruş, 2.yıl 100, 125 kuruş ücret zammı alacaklardır.

Ankara'da kurulu Atom Boya ve Kimya (Lili) işyerinde ise toplu sözleşme görüşmelerinde bir sonuca varılamadığı için uyuşmazlığa gidilmiş, işverenin "Uzlaştırma Kurulu"nun getirmiş olduğu teklifleri kabul etmemesi ve lokavt kararı alması üzerine de Sendikamız greve gidilmesine karar vermiştir. Fakat Ankara'da grev yasağı olduğu için Sendikamız bu grevi uygulama fırsatı bulamamış, ancak sonradan DİSK Ankara Bölge Temsilciliğinin araya girmesi ile Atom Boya ve Kimya işyerinde toplu iş sözleşmesi imzalanmıştır.

Bu arada Ege Kimya ve Üstübeç işyerlerindeki toplu sözleşmeler için gerekli bütün hazırlıklar tamamlanmış, Wyeth ve Marshall işyerlerindeki sözleşmeler için hazırlıklara başlanmıştır.

Öte yandan işverenlerin getirilen teklifleri reddetmesi üzerine Merbolin ve Gripin işyerlerinde uyuşmazlığa gidilmiştir.

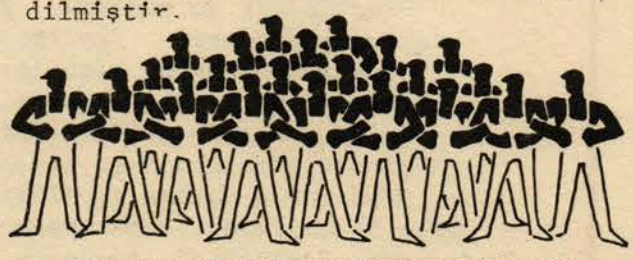

HER ZAMAN EL ELE — HER ZAMAN OMUZ OMUZA

KİMYA SANAYİİNDE TEK GERÇEK SENDİKA KİMYA-İŞ'E YENİ ÜYELER KAYDEDEREK SENDİKAMIZI GÜÇLENDİRELİM !

bizden

SUÇLU ANAYASAMIZ DEĞİLDİR !

Getirilen teklifler üzerine Anayasamız yakında yeniden değiştirilecektir. Getirilmek istenen değişiklikler arasında devlet güvenliği ile ilgili suçlar için Fransa'dakine benzer "güvenlik mahkemeleri" kurulması gibi öneriler de vardır.

"Temel hak ve özgürlükler" kötüye kullanıldığı gerekçesiyle Anayasamız suçlu görülüp geçen yıl değiştirilmişti. Getirilen o değişiklikleri uygulatacak kanunlar uygulanmak şöyle dursun, henüz hazırlanmamışken ikinci bir değişiklik istendi.

Bize kalırsa, suçlu olan 1961 Anayasası değildir.Çünkü 1961 Anayasası hiç bir zaman tam olarak uygulanmamıştır ki eksik yanları görülebilsin. Esas suçlu, Anayasamızın emrettiği köklü refırmları sosyal adalet ilkelerine göre uygulatmayıp, bunalım yaratan sabık AP iktidarıdır. Anayasamızı, yıllardır onu değiştirip kuşa çevirmek için çırpınan AP'nin istediği doğrultuda değiştirmek demek, istifa ettirilen AP hükümetine hak vermek demek olacaktır.

Elbette anayasalar değişmez kurallar değildir. Ama bugünkü bunalımın sebebi aşırı özgürlüklerde değil,sosyal ve ekonomik meselelerde yatmaktadır.

Yapılacak değişikliklerde Anayasamızın ileri sosyal devlet anlayışına dayanan reformculuğu ile geniş özgürlüklere ve bunların güvencesi olan özerk ve

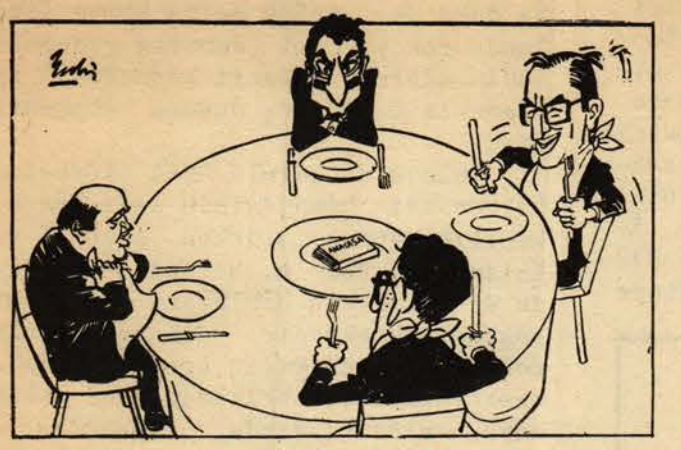

YAZISIZ

bağımsız kuruluşlara dayanan demokrasi anlayışının zedelenmemesi gerekir. Oysa, getirilmek istenen "özel mahkeme" kavramı bu konuda ciddi tereddütler uyandırmaktadır.

"Fransa'da uygulandığına göre, bizde de uygulanabilir," anlayışı ile güven lik mahkemeleri istemek doğru bir mantık değildir. Böyle bir mahkeme,oturmuş,ileri bir sanayi ülkesi olan Fransa'da işleyebilir. Fakat Türkiye'de çok kısa bir zaman içinde iktidarların elinde baskı aracı olabilir.Güvenlik mahkemeleri öyle bir uygulanır ki, artık adaletten de, demokrasiden de, kitlelerin ekonomik ve sosyal mücadelelerinden de söz etmek suç sayılır.İşçiler mutlak bir baskı altında tutulur, keyfi idare başlar.

Anayasamızdaki hürriyet ve demokrasi kavramlarının daha fazla kısıtlanması 1961 Anayasasını yok etmek demek olacaktır.Nitekim Türkiye Barolar Birliği Başkanı Prof.Faruk Erem, bir demecinde şöyle demiştir: "Zaten Anayasamız son değişiklikle birçok hükümleri birbirine çelişmeli hale gelmiştir. Bizce Anayasayı tekrar değiştirmek değil,son değişiklikleri kaldırmak gerekir."

KİMYA-İŞ

asgari ücret geciktiriliyor

Geçen sayımızda da belirttiğimiz gibi asgari ücretin iki yılda bir düzenlenmesi gerekirken, 1 Temmuz 1969'da yürürlüğe giren asgari ücret daha da geçerlidir. Teşkil olunan komisyon henüz bir karara varamamıştır. Yani işçiler 14 aydır kanunsuz bir asgari ücret ile çalıştırılmaktadırlar.

Komisyondaki Türk-İş temsilcileri asgari ücretin önce 32 - 34 lira olmasını istemişler, fakat sonra pazarlığı 25 liraya kadar düşürmüşlerdir. Oysa 25 lira bile işçilerin yarattığı değerler ya-

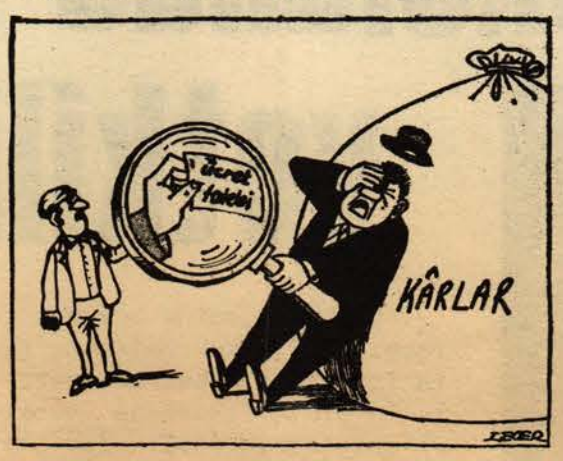

nında devede kulak kalacaktır.

Öte yandan işverenler ücret artışlarının fiyatları artırıp, e konomiyi ters yönde etkileyeceği yutturmacasını yaymaktadırlar. İşverenler ayrıcı, toplu sözleşmeler ile verilen yıllık iki kiramiyenin de asgari ücretler içinde hesap edilmesini istemektedirler.

Fiyatlar anormal bir biçimde artarken, işverenler istedikleri şekilde at oynatırken,et cambazlarının bile vurgun vurması serbest bırakılmışken, işçi ücretlerinin dondurulması çıkar yol değildir. Asgari ücretin bir an önce yükseltilmesi gerekir.

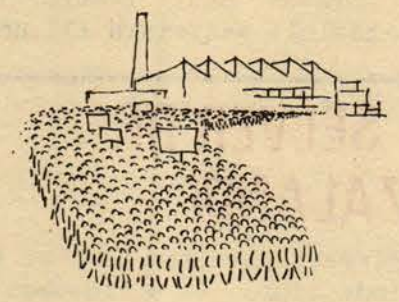

İŞ KAZALARI ARTIYOR

"Çöken inşaatta 7 işçi öldü,10 Yaralı Var". "Tüp Patladı 2 İşçi Öldü", "İki İşçi Makinaya Kollarını Kaptırdı", "Grizu Patladı Çok Sayıda İşçi Yaralandı", "Zehirli Maddeden 5 İşçi Öldü"...

Bu tür gazete başlıkları artık her gün yayınlanmaya başladı ve işin kötüsü bizler de bu duruma alışır olduk. Oysa meselenin savsaklanacak en ufak bir yanı kalmamıştır. Türkiye'de para hırsı için işçiler harcanmaktadır.

1953'de her bin işçiden 65'i iş kazasına uğrarken, bu rakam 1959'da binde 96, 1970'de ise binde 115 olmuştur. İş kazaları açısından dünya rekoru Türkiye'dedir.

İş kazalarının elbette çeşitli sebepleri vardır. Eğitilmemiş, daha evvel o makinayı kullanmamış, fazla mesaiden yorgun düşmüş işçilerin kaza yapması çok normaldir. Ama bunun suçlusu işçiler değil,işverenlerdir.

Patronların tedbirsizliği. boşvermesi yüzünden iş kazaları, hastalık, uzuv kaybetme, ölüm artmaktadır.Üstelik bu kazalarda patron yanlısı ustabaşılar şahit oldukları için her zaman işçiler hatalı, işverenler suçsuz bulunmakta, işçiler ayaklarını, ellerini ve hatta hayatlarını kaybederlerken patronlar cezalandırılmamaktadır.

Üye arkadaş,bu gazete senin gazetendir. Onu oku, okut, haber ve yazı gönder. Eleştirilerini, düşüncelerini bildir.

ingiltere'de işçiler gerçek bir dayanışma örneği gösterdiler

Geçtiğimiz ay sonunda, İngiltere'de grev yapan 5 liman işçisinin tutuklanması üzerine işçiler tüm demokratik haklarını kullanarak büyük bir dayanışma grevine gittiler. Önceleri düşük ücret nedeniyle başlayan grevde işçiler, aynı zamanda hükümete grevleri durdurtma yetkisi veren kanunu da protesto ettiklerini belirttiler. Grev sözcülüğü yapan 5 işçi lideri tutuklanınca önce liman işçileri greve gitti, gemileri boşaltmadı. Arkasından matbaa işçileri işi bıraktı. Kamyon şöförleri kamyonları yolda bırakıverdi. Kömür madeni, otomobil işçileri, hava alanı personeli de grevi destekledi, binlerce işçi iş bıraktı. Olaylar üzerine toplanan ve 10 milyon işçiyi temsil eden İngiltere işçi Sendikaları Kongresi (TUC), derhal genel grev kararı aldı. İşçilerin gösterdiği bu bilinçli demokratik hakları kullanma ve dayanışma gösterisi karşısında İngiltere hükümeti tutuklu 5 işçi liderini hapishaneden çıkarmak zorunda kaldı.

Öte yandan İtalya'da demiryolu, basın ve inşaat işçileri çeşitli nedenlerle grevler yaparken, Fransa, İtalya ve Hollanda'daki liman işçileri İngiliz gemilerine boşaltma-yükleme yapmayarak İngiltere'deki işçileri destekledilerdir.

BİRLEŞİK ALMAN DOSYASINI AÇIYORUZ

Geçen sayımızda, Birleşik Alman İlaçları Türk Ltd. Şti. (BİFA) yöneticilerinin 1968 yılında,kendilerinin sebebiyet verdiği ve büyük bir ustalıkla sahneledikleri bir olayı dayanak yaparak 3'ü işyeri temsilcisi olmak üzere 10 arkadaşımızı tazminatsız olarak işten çıkardıklarını anlatmıştık.

Olay ne idi? Nasıl meydana gelmişti, asıl suçlusu kimdi? İşten çıkarılan temsilci ve üyelerimizin teker teker bu olaydaki yeri ne idi.

Açtığımız "dosya" ülkemizde, Anayasaya ve yasalarımıza rağmen işçilerin sendikalaşma haklarını kısıtlamaya, boğaz tokluğuna işçi çalıştırmaya, satın alınmış bir takım kimselere sarı sendika kurdurarak işçiyi işçiye vurdumaya azmetmiş işveren vekillerinin hakimlerimizden yediği tokadın hikayesidir.

Anayasamızın 46. maddesi, işçilerin serbestçe sendikalaşabileceğini, istediği sendikaya girebileceğini emretmektedir. Birleşik Alman işçileri de,Anayasanın kendilerine tanımış olduğu bu olanaktan yararlanarak, güvendikleri Kimya-İş'in çatısı altında toplanmaya başlıyorlar. Yıl 1962: Kimya-İş, verdiği mücadeleler sonucu maddi olanaklar bakımından zayıf düşmüş. Her şeyi madde ile ölçen BİFA işverenleri, Kimya-İş'in bu zayıflığından yararlanmak amacıyla işçilerin Kimya-İş'e girmesine göz yumuyor.

İşte işverenler bu noktada aldanıyorlar. Kimya-İş maddi olanaklar bakımından zayıf ama, başında inanmış bir kadro var. Ve 1964'den 1968 yılına kadar geçen süre içinde imza edilen iki toplu iş sözleşmesi, sözleşmelerin imza edilmesi için verilen mücadele, Kimya-İş'in çetin bir ceviz , demir bir leblebi olduğu gerçeğini işverenlerin zihnine yerleştiriyor.

Sendikalaşmaya tahammülü olmayan,işçilerin güçlü bir örgütte toplanmalarını istemeyen BİFA yöneticilerinin, Kimya-İş'e karşı çıkmaları,Anayasayı ve yasaları çiğneme pahasına, kanunsuz bir takım uygulamalara girmeleri bundan sonra başlar. Yıl 1968,aylardan Şubat. Kimya-Iş, işyerinde iyice kökleşmiş, yeni bir sözleşme mücadelesinin eşiğinde. Kimya-İş'i işyerinde zayıf düşürmeyi,işçileri bu sendikadan uzaklaştırmayı amaçlayan işverenler, bir takım taktikler peşinde.

Düşünülen ilk tedbir, işyerinde sarı bir sendika kurdurmak oluyor.

Yöneticiler, oynamak istedikleri sarı sendikacılık oyununun başaktörünü de kendileri seçiyorlar: Kimya-İş'in işyeri baştemsilcisi Salih Özbek. Salih Özbek'in bu görevi kabul edeceğini sanıyorlar. Ama her zaman ve her hadisede aldanan yöneticiler bu kez de aldanıyorlar; Salih Özbek, bu çirkin oyuna alet olmayacağını açık ve kesin olarak bildiriyor.

Mücadelenin bu kısmını kaybeden işverenler, bu kez aynı oyunu büro memurlarına oynatmak istiyor, ama onların da bu oyuna iltifat etmemeleri ile bütün çabaları boşa gidiyor.

Tatlı karından olmak istemeyen işverenlerin oynadıkları oyun, elbetteki burada kesilmiyor.

Bugüne kadar sabırla sustuk ve şimdi BİFA DOSYASINI AÇIYORUZ. BİFA'DA MÜCADELE YENİDEN BAŞLIYOR.

BAŞSAĞLIĞI

Marshall eski işyeri temsilcilerimizden Salih Denizcioğlu'nu ve Pertrix üyelerimizden Ramazan Kelik arkadaşımızı ebediyen kaybettik. Dostların acısını paylaşır, tüm üyelerimize başsağlığı dileriz.

..KISA KISA..

SİGORTA PRİMLERİ ARTACAK

SSK Komisyonunda yapılan tartışmalara göre, malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları için kademeli bir sistem ile sigorta primleri artacaktır.

KAZANAMAYANLAR NE YAPSIN?

Diyarbakır'da 4 hastabakıcılık için açılan imtihana tam 500 kişi katılmış ve 496 kişi açıkta kalmıştır.

BÖYLE PROTESTOYA CAN KURBAN

Türk-İş'in üyesi Yol-İş Federasyonuna bağlı 2000 işçi Karayollarına ait 14 yerde izinli oldukları 24 Temmuz günü ek ücret de almadan çalışarak isverenleri protesto etmişlerdir. Dünyada çalışılarak yapılan ilk protestodur bu. Tabi,bu tür protestolar işverenler için nimet.

KÖYLÜLERİMİZ BORÇLU

Türk Köyünde Modernleşme Eğilimleri Araştırması adlı bir rapora göre, köylülerimizin yüzde 63'ü gırtlağa kadar borç içindedir.

YAVUZ HIRSIZ ŞAŞKIN EV SAHİBİNİ BASTIRIR

Büyük patronlardan Vehbi Koç, "Bir tesise 1 000 lira ile ortak olan bir vatandaş bu tesis benim malım diyebilmelidir," diyerek "halka açık" denilen şirketleri kavunmuştur. Oysa Vehbi Bey çok iyi bilir ki,"holding" demek, çok sayıda, ama dağınık olan küçük hisseler karşısında, az sayıda ama bir elde toplanmış hisseler ile o şirketin yönetimini ele geçirmektir. Mesela, Koç Holding Şirketinde söz sahibi,hisselerin azınlığına sahip olan Vehbi Koç'tur. Kapitalizmin kanunlarına göre, 1000 liralık bir hissedar, o şirketin yönetiminde söz sahibi olamayacağı için,o şirket benimdir, diyemez.

BASIN AFFI İSTENİYOR

Türkiye Gazeteciler Sendikası, basın suçluları için af kampanyası açtı ve hapis cezası yerine para cezasının uygulanmasını istedi. Öte yandan Holanda'lı ve Alman gazeteciler, Uluslararası Gazeteciler Federasyonu'nun Eylül ayında İstanbul'da yapılacak olan kongresini boykot ederek,"basın özgürlüğünün bulunmadığı bir ülkedeki kongreye gelemeyeceklerini," ileri sürdüler.

AYNASI İŞTİR KİŞİNİN LAFA BAKILMAZ

Türk-İş Genel Sekreteri Halil Tunç, bir basın toplantısında reformların gerçekleşmediğini, fakat eğemen çevrelerin istediği her şeyin gerçekleştiğini, işçilerinin grev haklarının kısıtlandığını söylemiştir. Şimdiye kadar ağzına böyle şeyler almayan Halil Tunç çok iyi demiş. Ama o kadar iyi demiş ki,insan ister istemez acaba yeni bir oyun mu, diye düşünüyor.

KAZIN AYAĞI ÖYLE DEĞİL

Sanayi Odası Başkanı Ertuğrul Soysal "son iki yolda hayatın yüzde 40 pahalılaştığı doğrudur,ancak aynı devrede işçi ücretleri yüzde 50 artmıştır," demiş. Oysa geçen sayımızda açıkladığımız gibi işçi ücretleri yalnız geçen yıl, iyimser hesaplamalarla yüzde 11 artmıştır. Bu işveren sözcüsü ya hiç hesap bilmemektedir ya da biz işçileri kandıracağını sanmaktadır.

KÖYLÜLER YÜRÜYÜŞ YAPTILAR

Muratlı'da buğdayını Toprak Mahsülleri Ofisi'ne satamayan yüzlerce köylü, "Alın Terimizin Karşılığı Bu Mu? Tefecinin Eline Düştük", "Atatürk'ün Köylü Memleketin Efendisidir Dediği Bu Mu?"sözlerini taşıyan pankartlarla üç saat süren bir yürüyüş yapmışlardır.

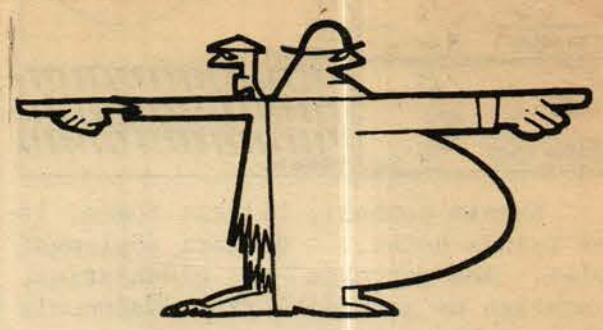

AMERİKA'DA SEÇİMLER

Amerika'da yapılacak olan başkanlık seçimleri için Demokrat Parti'nin adayı olarak seçilen Senatör George McGovern başkan seçildiği takdirde, "müstebit yunan rejimine yardımı derhal durduracağım,"demiş ve 90 gün içinde ABD kuvvetlerini Vietnam'dan çekeceğini söylemiştir.Rum tüccarların ve büyük silah şirketlerinin oy mekanizmasını elinde tuttukları ABD'nde McGovern,bu sözlerinden sonra herhalde secimi kazanamayacaktır.

FİYAT ARTIŞLARI ALDIĞIMIZ ÜCRET ARTIŞLARINI YERLEBİR EDİYOR

Ticaret Bakanlığı Konjoktür Dairesinin rakamlarına göre, fiyatlar bir yıl içinde yüzde 21,7 oranında artmıştır.

FAAL TÜRKİYE NÜFUSUNUN YÜZDE ALTISI GÖÇE HAZIRLANIYOR

Açıklamalara göre yurt dışında çalışan işçilerimizin sayısı 600-700 bin civarındadır ve Mayıs 1972'ye kadar 1 milyon kişi yurt dısında işçi olarak çalışmak üzere müracaat etmiştir. İlgililer işsizlik var ve nüfusumuz çoğalıyor diye üzülmesinler. Alman dostlarımız izin verirlerse, faal Türkiye nüfusunun yüzde altısı yurt dışına göçedecek.

JANE FONDA: AMERİKALI OLMAKTAN UTANIYORUM, DEDİ

Amerika'nın ünlü film yıldızı Jane Fonda, geçenlerde Vietnam'a bir gezi yapmış ve orada gördüklerini Paris'te yaptığı basın toplantısında anlatmıştır. Jane Fonda, "Amerikalılar sistemli olarak okul, hastane, subentleri gibi sivil hedefleri bombalamaktadırlar. Kendi gözlerimle gördükleri mi herkesin görmesini istiyorum," diyerek Vietnam gezisi sırasında çektiği belgesel bir filmi göstermiştir.

Gerçekten de son üç ay içinde ABD hava kuvvetleri Vietnam'da görülmemiş bir bombalama harekatına girişmiştir. ABD'nin savaş başladığından bu yana Vietnam'a attığı bomba miktarı 7 milyon tona yaklaşmıştır.

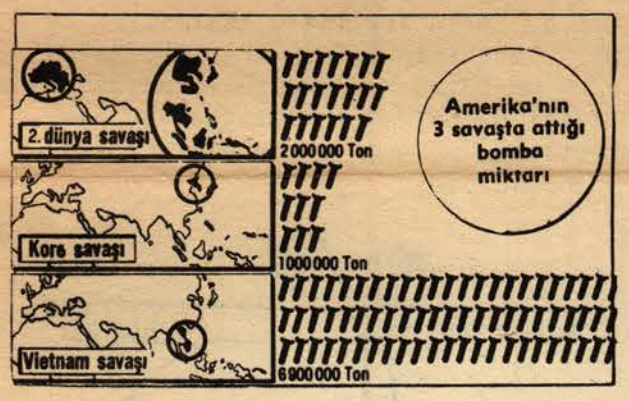

Napalm bombası, bilyeli bomba, laser ışınlı bomba... Bunları söylemesi kolay. Ama gerçekte ne olduklarını, insanlığa ne getirdiklerini düşünmemiz bile çok güç.

Yıllardır gazetelerde savaş haberleri okumaktan, radyolardan savaş konuşmaları dinlemekten yorgun düştük. Oturup bir düşünmemiz gerekiyor, bu savaşlar niye oluyor, niye savaşlar bunca yıl sürüyor, bitip tükenmiyor, diye.

Gerçekte Vietnam'da sürdürülen kavga, çıkar kavgasıdır. Uluslararası sermayenin çıkarlarına uygun bir savaştır. Vietnam ve çevresi ABD hükümeti için hem mallarını satacak iyi bir pazardır, hem de silah ve cephane tüketilecek bir yerdir. Amerikanın dev şirketleri "özgürlük getireceğiz" lafları ile savaş çıkartmakta ve sonra fabrikalarında ürettikleri bomba, tank, uçak ve malzemeyi satarak büyük karlar elde etmektedirler.

Geçenlerde Amerikalı bir bilim adamının yaptığı açıklamaya göre, ABD bütçesine her yıl 230 milyar liralık silah ödeneği konmakta ve bu para büyük amerikan şirketlerinin kasalarına gitmektedir.

Amerika, Vietnam'da Güney Vietnamlıların ince kaşları ve çekik gözleri için savaşmamaktadır. Eğer bugün Vietnam'da savaş devam ediyorsa, bu, şirketlerin tatlı karları bozulmasın diyedir. Vietnam'da insanlar birbirini öldürüyorsa, milyonlarca insan sakat kalıyorsa, bu, amerikan şirketlerinin kasalarına büyük paralar girmesi içindir.

Yoksul insanlar ölür, ölümden beter sakat kalır, çocuklar sakat doğar, yedesine gelmeden bir amerikan bombası ile ölürler...Bütün bunlar dev amerikan şirketlerini hiç ilgilendirmemektedir.

Amerika'nın bu saldırgan ve savaşçı politikasına çatan Jane Fonda, "amerikalı olmaktan utanıyorum", demiş ve Vietnam gezisi sırasında radyodan amerikalı bombacılara şöyle seslenmiştir: "Uçakların pilot sandalyesinde oturanlar, bombaları uçaklara yükleyenler, uçakların onarım işlerini yapanlar 7. Filo savaş gemilerinde çalışanlar, hepiniz bir an durup ne yaptığınızı düşünün. Bu insanlar sizin düşmanınız mı? Birkaç yıl sonra çocuklarınız size savaşa neden katıldığınızı sordukları zaman ne cevap vereceksiniz? Onlara ne söyleyeceksiniz?"

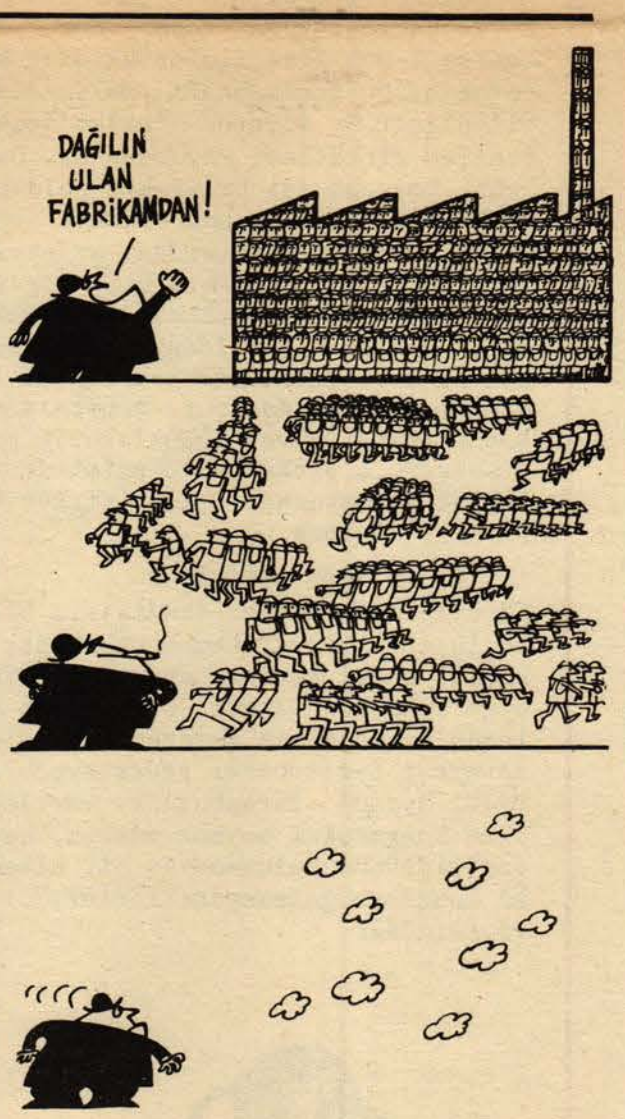

ANADOLU

Beşikler vermişim Nuh'a,
Salıncaklar, hamaklar,
Havva Ana'n dünkü çocuk sayılır,
Anadoluyum ben,
Tanıyor musun?
Utanırım,
Utanırım fıkaralıktan,
Ele, güne karşı çıplak...
Üşür fidelerim,
Harmanım kesat.
Kardeşliğin, çalışmanın,
Beraberliğin,
Atom güllerinin katmer açtığı,
Şairlerin, bilginlerin dünyalarında,
Kalmışım bir başıma,
Bir başıma ve uzak.
Biliyor musun?
Binlerce yıl sağılmışım,
Korkunç atlılarıyla parçalamışlar
Nazlı, seher-sabah uykularımı,
Hükümdarlar, saldırganlar, haydutlar,
Haraç salmışlar üstüme,
Ne Iskender takmışım,
Ne Sultan Murat.
Göçüp gitmişler, gölgesiz!
Selâm etmişim dostuma
Ve dayatmışım...
Görüyor musun?
Nasıl severim bir bilsen ,
Köroğlunu,
Karayılanı,
Meçhul Askeri...
Sonra Pîr Sultanı ve Bedrettini.
Sonra kalem yazmaz,
Bir nice sevda...
Bir bilsen,
Onlar beni nasıl severdi.
Bir bilsen, Urfa'da kurşun atanı,
Minareden, barikattan,
Selvi dalından,
Ölüme nasıl gülerdi.
Bilmeni mutlak isterim,
Duyuyor musun?
Öyle yıkma kendini,
Öyle mahsun, öyle garip...
Nerede olursan ol,
İçerde, dışarda, derste, sırada,
Yürü üstüne-üstüne,
Tükür yüzüne cellâdın,
Fırsatçının, fesatçının, hayının...
Dayan kitap ile,
Dayan iş ile,
Tırnak ile, diş ile,
Umut ile, sevda ile, düş ile.
Dayan rüsva etme beni.
Gör, nasıl yeniden yaratılırım,
Namuslu, genç ellerinle.
Kızlarım,
Oğullarım var gelecekte,
Herbiri vazgeçilmez cihan parçası.
Kaç bin yıllık hasretimin koncası,
Gözlerinden,
Gözlerinden öperim.
Bir umudum sende,
Anlıyor musun?

AHMED ARİF

(Ahmed Arif, Hasretinden Prangalar Eskittim, Bilgi Yayınevi, Ankara 1968, s.52-55)

TÜRKİYE KİMYA-İŞ - Türkiye Kimya Sanayii İşçileri Sendikası adına Sahibi: DİNÇER DOĞU - Yazı İşleri Müdürü: HÜSAMETTİN BAKAN - Teknik Düzen: KİMYA-İŞ EĞİTİM SEKRETERLİĞİ-Yönetim Yeri: Merter Sitesi, Sendikalar Binası Aksaray/İstanbul - Telefon: 21 30 47, Baskı: Karaca Ofset - Yıl: 3 - Sayı: 21
17 Ağustos 1972 -Fiyatı: 25 Kuruş (Üyelere Parasız Dağıtılır).

GÖN: KİMYA-İŞ, Merter Sitesi, Aksaray/İSTANBUL
ADRES: